

Julkaisuvapaa 25.8.2023 klo 9:30

Järjestöt: Hallituksen peräännyttävä vapaan sivistystyön leikkauksista

Työmarkkina- ja koulutusalan järjestöt vaativat maan hallitusta perääntymään kaavailuista leikkauksista, jotka koskisivat kansanopistoja, kansalaisopistoja, kesäyliopistoja, opintokeskuksia ja liikunnan koulutuskeskuksia. Toteutuessaan leikkaukset vaarantaisivat oppilaitosverkoston kattavuuden.

Hallitusohjelmassa kohdennetaan 25 miljoonan euron säästöt vapaan sivistystyön oppilaitoksiin, jotka järjestävät koulutusta kaikille suomalaisille. Alan rahoitus on yhteensä noin 180 miljoonaa euroa, eli rahoituksen vähennys olisi peräti 14 prosenttia.

Erityisen rankasti kohdeltaisiin kesäyliopistoja ja opintokeskuksia, joihin kaavailut leikkaukset olisivat jopa 40 prosenttia oppilaitosten koko rahoituksesta.

Vapaan sivistystyön sektorilla toimii 291 oppilaitosta, jotka järjestivät 81 000 koulutusta 1,1 miljoonalle suomalaiselle esimerkiksi vuonna 2021.

Järjestöt vaativat hallitusta peräytymään leikkaussuunnitelmistaan syksyn budjettiriihessä. Säästöt vaarantaisivat kattavan ja monipuolisen oppilaitosten verkoston sekä sen lakisääteisten tehtävien hoitamisen. Opiskelijoilta perittävien maksujen korotuksilla ei voida kattaa julkisen rahoituksen nopeaa supistumista.

Oppilaitosverkosto kaventuisi ja kattavat koulutuspalvelut häviäisivät varsinkin pienistä kunnista. Rahoitusleikkaukset vaarantaisivat suomalaisten yhdenvertaiset mahdollisuudet jatkuvaan oppimiseen. Työikäisten opiskelu vaikeutuisi monilla paikkakunnilla. Kuntien mahdollisuudet edistää kuntalaisten hyvinvointia ja osaamista vaikeutuisivat. Järjestötoimijoiden ja vapaaehtoisten koulutus vähenisi ja osaava kansalaisyhteiskunta rapautuisi.

Leikkaukset heikentäisivät myös opetushenkilökunnan sekä hallinto- ja tukipalveluhenkilöstön työllisyyttä koko Suomessa, sillä 25 miljoonan leikkaus on suunniteltu tulemaan voimaan täysimääräisesti heti 2024 vuodesta lähtien. Tämä ei mahdollista hallittua rakenteellista kehittämistä. Henkilöstön palkat ovat tilojen ja materiaalien ohella suurin menoerä.

Hallitusohjelmassa tunnistettuja Suomen keskeisiä haasteita ovat nuorten syrjäytyminen ja pahoinvointi, työttömyys ja toisaalta työvoimapula, koulutustason laskeminen, osaamisvaje, puutteelliset perustaidot, ikääntyminen ja sote-palvelujen kasvava tarve sekä demokratian vahvistaminen ja kansalaisyhteiskunnan elinvoimaisuuden varmistaminen.

Järjestöt korostavat, että vapaan sivistystyön koulutuksissa näihin haasteisiin vastataan hyvin ja kustannustehokkaasti. Kaavailut rahoitusleikkaukset vaarantaisivat hallituksen itse asettamien tavoitteiden saavuttamisen ja heikentävät sivistyksellisten oikeuksien toteutumista kaikille suomalaisille.

ALLEKIRJOITUKSET

Aikuisopettajien liitto AKOL

Akava

Bildningsalliansen

Finlands svenska lärarförbund FSL

Kansalaisopistojen Liitto KOL

Suomen Kansanopistoyhdistys ry

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Opintokeskukset ry
Sivistystyönantajat
STTK
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen kesäyliopistot ry
Vapaa Sivistystyö ry

Får publiceras från och med 25.8.2023 klockan 9:30

Organisationerna: Regeringen måste slopa nedskärningarna inom fritt bildningsarbete

Arbetsmarknads- och bildningssektorns organisationer kräver att landets regering slopar de nedskärningar som berör folkhögskolor, medborgarinstitut, sommaruniversitet, studiecentraler och idrottsutbildningscenter. Om nedskärningarna förverkligas äventyrar det omfattningen av läroinrättningsnätverket.

I regeringsprogrammet riktar man mot läroinrättningarna inom fritt bildningsarbete en inbesparing på 25 miljoner. Läroinrättningarna ordnar utbildningar för alla finländare. Finansieringen för fritt bildningsarbete är ca. 180 miljoner euro, nedskärningen är 14% av hela finansieringen.

Nedskärningarna påverkar sommaruniversitetens och studiecentralernas utbildningar speciellt kraftigt, eftersom 40% av deras finansiering skärs bort.

Inom fritt bildningsarbete finns det 291 läroinrättningar, som anordnade 81 000 olika utbildningar för 1,1 miljoner finländare år 2021.

Organisationerna kräver att regeringen slopar nedskärningarna i höstens budgetria. Inbesparingarna äventyrar både det existerande nätverk av mångsidiga läroinrättningar som finns och deras möjligheter att utöva sitt lagstadgade bildningsuppdrag. Det är inte möjligt att kompensera bortfallet av statlig finansiering genom att höja studieavgifterna.

Nätverket av läroinrättningar skulle förminska och utbildningstjänster skulle försvinna, speciellt i mindre kommuner. Nedskärningarna skulle äventyra finländarnas jämlika möjligheter till kontinuerligt lärande. På många orter skulle den arbetsföra befolkningens möjligheter till studier försvåras. Kommunernas möjligheter att främja invånarnas välmående och kompetensutveckling skulle försvåras. Förbundsaktiva och volontärers möjlighet till utbildning skulle minska och ett kompetent civilsamhälle skulle förfalla.

Nedskärningarna kommer också att försvaga den undervisande och administrativa personalens samt stödtjänsternas sysselsättning, eftersom nedskärningen på 25 miljoner planeras träda i kraft genast i början av år 2024. Detta stöder inte en behärskad strukturell utveckling. Personalens löner är vid sidan om fastigheter och material de största utgiftsposterna.

Enligt regeringsprogrammet är ungas utanförskap och illamående, arbetslöshet och å andra sidan arbetskraftsbrist, försämring av utbildningsnivån, kompetensbrist, bristfälliga grundläggande färdigheter, åldrandet och det ökade behovet av social- och hälsovårdstjänster samt förstärkande av demokratin och försäkrandet av medborgarsamhällets livskraft de största utmaningarna i Finland.

Organisationerna vill poängtera att fritt bildningsarbete svarar mot de här utmaningarna och utbildningarna är kostnadseffektiva. De planerade nedskärningarna skulle äventyra förverkligande av de målsättningar regeringen själv lagt upp i sitt program. Dessutom försvagas medborgarnas möjligheter att uppfylla rätten till bildning.

UNDERSKRIFTER

Aikuisopettajien liitto AKOL

Akava

Bildningsalliansen

Finlands svenska lärarförbund FSL

Kansalaisopistojen Liitto KOL

Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Opintokeskukset ry
Sivistystyönantajat
STTK
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen kesäyliopistot ry
Vapaa Sivistystyö ry